

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

48. Quæ scientia requiratur in Vicario generali Episcopi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](#)

intemperiem : propter notitiam bonarum qualitatium talis Vicarii diocesani. Quod sit eximius in regimine, uti constant hæc ex declarationibus ejusdem S. Congregat. congestis per Nicolium *in suis floso. v. Vicarius generalis. num. 36.* De cetero addit idem Pignat. n. 3. diocesanos non tantum non posse constitui Vicarios, sed & constitutos removendos, ne forte amicitia, propinquitate, gratia metu adducti jus interdum aliquo modo violent, minusque liberè dicant, ut proinde his rationibus motus S. Carolus Borromæus Vicarium externum adhibuerit teste Carolo à Basilica S. Petri *in ejus vita. l. 7. c. 36.* & Homobon. *de stat. hum. vit. c. 7.* Quin etiam afferit Pignat. id esse de jure; quia Officium Vicariatus præfert jurisdictionem, quam in propria patria exercere non permittitur *l. ult. c. de crim. sacrileg. & l. 3. de divers. off. aliisque congestis per Menoch. l. 5. presumpt. 12. n. 18.*

2. Neque his obstat, quod prædecessores Episcopi retinuerint Vicarios diocesanos seu originarios; quia, ut inquit Pignat. *l. c. n. 4.* in fine, non est exemplis judicandum, præsertim quando non concurredit eadem ratio; dum potuit in eis eorum Vicariis concurrere aliqua causa ex supra relatis habendi Vicarium originarium.

Questio 48. Que scientia requiratur in Vicario Episcopi?

1. Respondeo primò: Non debet esse illiteratus. Sbroz. *l. 1. q. 36. n. 3.* Pax Jord. *l. 6. n. 114.* Siquidem imperiti & illiterati Judices esse non possunt; & munus judicandi scientiæ destitutis non est credendum. Sbroz, Pax Jord. *locis cit.* & apud illos Bald. *in l. ult. q. 16. c. de hered. institut.* & plures alii, quos cumulat Menoch. *conf. 110. num. 241. vol. 1.* & in Specie de Vicario Rebuff. Sed debet esse instructus scientiæ, que ad hoc ejus munus est necessaria. Concilium enim Trident. *sess. 24. cap. 12.* difponit & ait: *ad quæcunque dignitates, quibus subest cura animarum, nullus admitti debet, nisi illa doctrinæ commendetur idoneus, que ad suum munus exequendum est necessaria:* Sed Vicariatus est dignitas, cui subest cura animarum, ut dictum supra: unde, ut inquit Azor. *p. 2. l. 3. c. 43. q. 12.* Debet esse rerum & causarum forensum peritus. Et in specie, cum causæ matrimoniales tractandæ sint per Judices, qui non ignorant statuta Canonum, juxta c. *fin. de consang. & affinit.* & ibi Abb. Sed Vicario Episcopi competit cognitio causarum matrimonialium. Sbroz. *an. 5.* citans c. *penult. de reffit. in integ. Bertach. tr. de jurisdict. Episc. l. 4. p. 7. tit. de Vicar. Episc. num. 14.* & pro ut dicitur à nobis infra: ergo. Quare licet dicat Laym. *in c. cum in eiusdictis de elect. in 6.* quod si accidat, ut ex duabus tanquam præ aliis omnibus idoneis ad Prælaturam promovendus sit, quorum unus purè Theologus Juris Canonici peritiam vix ullam seu exiguum habens, alter sit purè canonista, in Theologia vix quicquam versatus, præferri haud dubie debet Theologus; quia cognitio veritatis fidei magis necessaria est, quippe fundamentum Ecclesiasticae gubernationis ac disciplinae: subiungit tamen: sed, si fieri possit, quærendi ac promovendi sunt tales ad Vicariatus & similes dignitates, qui in utroque studio versati & exercitati sunt.

2. Videlicet tamen doctrinam hanc de scientia Vicarii limitare aliquantum Sbroz, dum *cit. q. 36.*

P. Leuren. *Vicarius Episc.*

num. 13. ait, posse quandoque imperitos (melius dixisset minus peritos:) esse Judices & Reatores civitatum, dum assumunt Assessores doctos, quos consulere possunt. Pro quo citat Jasonem scilicet *in l. penult. de Judic. & Felic.* (qui loquitur de Judice spirituali:) *in c. suscitatus. de rescript. num. 9.* Et sic ait Sbroz, viduisse se in Episcopatu Fanensi deputatum Vicarium Theologiæ Professorem; qui Assessorem Doctorem Juris Canonici consulebat. Tametsi Garcias *p. 5. c. 7. n. 17.* dicat teneri Episcopum idoneum & literatum Vicarium constituere; qui per seipsum valeat officium exercere, & graviter peccare Episcopos, qui aliquando constituent Vicarios Theologos, seu alias ad officium ineptos, tenerique illos ad restitutionem dannorum inde secutorum.

Questio 49. An Vicarius Episcopi teneatur esse graduatus, & in qua facultate?

1. R Esp. ad primum: Eligendum esse in Vicarium, qui sit ad Doctoris aut Licentiati in Jure Canonico gradum promotus, absolutè pronunciat Azor. *p. 2. l. 3. c. 43. q. 13.* Eligendum, qui sit Doctor in Jure Canonico aut Licentiatus, aut alijs, quantum fieri potest, idoneus, dicit Sbroz. *l. 1. q. 36. num. 12.* Barbos. *juris Eccles. l. 1. c. 15. n. 14.* Cardin. de Luca *ad Trident. D. 31. num. 14.* ait: tametsi nullibi cautum sit, quod Vicarius (intellige Episcopi) debeat esse Doctor; Tridentinum enim *sess. 24. c. 16.* requirens in Vicario Doctoratum aut Licentiatum, loquitur tantum de Vicario Capituli, nihilque quo ad hoc disponit Concilium aut S. Congregatio. Pax Jord. *l. c. num. 115.* S. Congregatio tamen Episcoporum, quando concursus habetur, demandare solet Episcopo, ut teneat Vicarium Doctorem, Garc. *l. c. num. 17.* absolutè ait: Vicarius Episcopi non debet esse necessariò Doctor vel graduatus. Sic quoque cum Sbroz. *l. c. num. 13.* inquit Pax Jord. *sit. num. 115.* Quod si Vicarius sibi assumat Assessorem Doctorem, non erit necessarium, quod ipse sit Doctor, si loquamus de Vicario Episcopi. Multoque proinde minus requiritur in Vicario Foraneo, ut sit Doctor aut Licentiatus. Pax Jord. *num. 116.* ex Sbroz. *loc. cit. num. 15.* De cetero qui veniant hic nomine Doctorum, vide apud Cardin. de Luca *l. c. num. 12.* & dicenda infra de Vicario Capituli quo ad hoc punctum. Sic quoque nomine Licentiatorum non veniunt hic alii, quam qui in publica universitate vel Collegio juxta regionum mores & stylum Licentiatura tanquam gradu solenniter decorati sunt. Cardin. de Luca *l. c. num. 13.* Proinde, ut *ibidem* Cardin. de Luca, licet in Italia (ubi iste Licentiatorum usus non est) qui aliquo tempore studiis in aliqua Universitate vacarint, atque ordinario cursu completo ab aliquo Magistro Licentiam reportent, & vulgo Licentiatu de facto nuncupari solent, verè tamen tales non sunt, neque decretum illud Tridentini illos complectitur.

2. Respondeo ad secundum: Si graduatus esse debet Vicarius, debere esse Doctorem aut Licentiatum in Theologia, vel Jure Can. afferit Pirh. *ad tit. de off. Vicar. num. 31.* Verum Doctoratus in Theologia in hoc proposito non habetur in consideratione, sed requiritur Doctoratus aut Licentiatura in utroque jure, vel saltem in Jure Canonico, spectante nimurum fine vel effectu; ed quod, cum Vicarius deputetur ad iustitiam administrandam, atque ad